

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/59/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200207
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5015200207.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: T. C., narodený dňa XX.XX.XXXX, N., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.01.2015 o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/35/2015-28 zo dňa 14.04.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/35/2015-28 zo dňa 14. apríla 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.01.2015, ktorým podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a § 114 ods. 1, § 259 ods. 1, § 293k a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi od 17.02.2011 starobný dôchodok v sume 57,50 EUR mesačne, zvýšený podľa § 82 zákona o sociálnom poistení od 01.01.2012 na sumu 59,40 EUR mesačne, zvýšený podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení od 01.01.2013 na sumu 70,60 EUR mesačne, zvýšený podľa § 82 zákona o sociálnom poistení od 01.01.2014 na sumu 79,40 EUR mesačne a zvýšený podľa § 82 zákona o sociálnom poistení od 01.01.2015 na sumu 84,60 EUR mesačne.

Krajský súd poukázal na skutočnosť, že navrhovateľovi bol podľa potvrdenia Generálneho riaditeľstva ZVJS, Útvaru sociálneho zabezpečenia zboru Bratislava č. GR ZVJS-12255/33-2013 zo dňa 11.02.2014 priznaný rozhodnutím zo dňa 12.08.1999 výsluhový príspevok podľa § 210 a nasl. zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a

justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov od 01.08.1999.

Ďalej uviedol, že podľa ustanovenia § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z. z. výsluhové príspevky, na ktoré vznikol nárok podľa § 211 ods. 1 písm. d) a ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z., a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa považujú od účinnosti zákona za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti zákona. Zákon nadobudol účinnosť 01.07.2002. Na základe uvedeného od 01.07.2002 sa považuje výsluhový príspevok za výsluhový dôchodok v nezmenenej výške. Podľa uvedeného potvrdenia pre nárok a výšku výsluhového dôchodku bola navrhovateľovi zhodnotená doba výkonu ZVS od 31.07.1967 do 30.07.1969, doba služobného pomeru príslušníka ZVJS od 01.06.1973 do 31.07.1999, t. j. spolu 28 rokov a 61 dní. Doba ZVS na účely sociálneho zabezpečenia bola zaradená do I. kategórie funkcií, rovnako aj doba služobného pomeru príslušníka ZVJS. Podľa potvrdenia Útvary sociálneho zabezpečenia zboru zo dňa 30.04.2014 bola navrhovateľovi na určenie sumy priznanej dávky zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 28 rokov. Z uvedeného potvrdenia súčasne vyplynuli hrubé zárobky (vymeriavacie základy), ako i počet vylúčiteľných dôb za jednotlivé kalendárne roky doby služobného pomeru navrhovateľa od roku 1989 do roku 1999.

Krajský súd konštatoval, že úmyslom zákonodarcu bolo zákonom č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytnúť policajtom výsluhový dôchodok, resp. naďalej poskytovať dovtedy priznané výsluhové príspevky ako dávky, ktoré majú povahu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia až od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení). Z čl. 19 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128, ktorý bol Československou socialistickou republikou ratifikovaný 11.01.1990 a vyhlásený pod č. 416/1991 Z. z. (ďalej len „Dohovor“) podľa súdu prvého stupňa priamo vyplýva nárok na zachovanie starobného dôchodku po celú dobu sociálnej udalosti, teda počas celého života po prežití stanoveného veku. Dohovor č. 128 má charakter medzinárodnej zmluvy, ktorá priamo zakladá právo fyzických osôb na zachovanie nároku na starobný dôchodok, a teda na jeho vykonanie nebolo potrebné prijímať osobitný zákon. Príslušné ustanovenia Dohovoru majú prednosť pred zákonom č. 100/1988 Zb. a sú priamo záväzné aj pre odporkyňu.

Súd prvého stupňa v ďalšom poukázal na ustanovenie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, z ktorého podľa názoru súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na dávky v starobe tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho zabezpečenia je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému krátiť a nemožno ho odňať, pokiaľ starobný dôchodok z osobitného systému svojou výškou neprevyšuje výšku starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Zdôraznil, že výsluhový príspevok (považovaný za výsluhový dôchodok) má po dovŕšení dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení charakter „starobného dôchodku“.

Konštatoval, že u navrhovateľa došlo k vzniku nároku na dávku v starobe v dvoch oddelených systémoch dôchodkového zabezpečenia (poistenia). Pre výšku starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia mu boli hodnotené aj doby zamestnania, ktoré boli súčasne hodnotené pre nárok a výšku výsluhového príspevku v systéme sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov. Navrhovateľovi bol podľa § 210 a nasl. zákona č. 73/1998 Z. z. od 01.08.1999 priznaný výsluhový príspevok (za 28 rokov). Pokiaľ odporkyňa použila postup výpočtu teoretickej výšky starobného dôchodku zo všeobecného systému sociálneho poistenia, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by všetky doby poistenia navrhovateľ získal vo všeobecnom systéme a následne takto zistenú výšku krátila postupom podľa čl. 33 Dohovoru č. 128, podľa názoru súdu postupovala v súlade so zákonom a ustálenou súdnou praxou.

Krajský súd má za to, že navrhovateľ nemôže spravodlivo požadovať, aby mu bola vyplácaná suma starobného dôchodku, priznaného vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia aj za tie doby, ktoré mal hodnotené aj v osobitnom systéme pre nárok a výšku príspevku za službu, ktorý, ako už bolo vyššie uvedené, má od dovŕšenia dôchodkového veku charakter dávky v starobe z osobitného systému

sociálneho zabezpečenia, a to bez ohľadu na to, že osobitný systém pojem „starobného dôchodku“ neobsahuje. Postup odporkyne preto súd nepovažoval za diskriminujúci a v rozpore s čl. 12 Ústavy SR. Podľa názoru krajského súdu nie je v rozpore ani s čl. 39 Ústavy SR, podľa ktorého majú občania právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Z uvedených dôvodov taký postup krajský súd považoval za zákonný.

Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne bolo vydané v súlade so zákonom, a preto ho potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľ vadu videl v tom, že nie je pravda, čo tvrdí súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, že preskúvaným rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.01.2015 odporkyňa priznala starobný dôchodok navrhovateľovi v sume 57,50 Eur mesačne od 17.02.2011, nakoľko odporkyňa mu starobný dôchodok v tejto sume priznala od 17.02.2011 už rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.08.2014, ktoré žiadosťou zo dňa 20.08.2014 žiadal súdne preskúmať.

Uviedol, že hoci už v tomto návrhu na súdne preskúmanie právne zdôvodnil uvedenými dôkazmi (dovolacími rozsudkami NS SR) nemožnosť zákonným spôsobom uplatniť čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, súd sa uvedenými dôkazmi na pojednávaní dňa 11.11.2014 nezaoberal.

Konštatoval, že síce Krajský súd Žilina svojím rozsudkom č k. 24Sd/231/2014-24 zo dňa 11.11.2014 zrušil predchádzajúce rozhodnutie odporkyne a vrátil jej vec na ďalšie konanie, svoje rozhodnutie však odôvodnil § 250j ods 3. s použitím ust. § 250l ods. 2 O.s.p. a ust. § 250 ods. 2 O.s.p., teda z dôvodu neúplnosti spisov správneho orgánu, a nie z tých dôvodov a dôkazov, ktoré boli dôvodom návrhu navrhovateľa na preskúmanie predchádzajúceho rozhodnutia odporkyne zo dňa 05.08.2014 (nezákonnosť uplatnenia čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128).

Súd za neúplnosť administratívneho spisu považoval skutočnosť, že v spise absentoval listinný dôkaz o hrubých zárobkoch navrhovateľa, čo v danom prípade nebola podľa navrhovateľa pravda, nakoľko odporkyňa už v tomto rozhodnutí uviedla, že priemerný mesačný zárobok bol vypočítaný za roky 1934, 1995, 1996, 1997, 1998 a na ich základe navrhovateľovi vypočítala, že suma starobného dôchodku určená s prihliadnutím na dobu výkonu služby ku dňu vzniku nároku na jeho výplatu vypočítaná podľa zákona č. 100/1988 je 319,5189 €. Túto skutočnosť navrhovateľ nespochybnil ani v podanom návrhu na súdne preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 05.08.2014, ani v podanom návrhu na súdne preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 21.01.2015.

Hoci už v rámci preskúmania rozhodnutia odporkyne zo dňa 05.08.2014 navrhovateľ žiadal súd, aby vykonal dokazovanie, či je možné zákonným spôsobom pre krátenie výšky starobného dôchodku použiť ustanovenie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, súd sa zámerne, úmyselne (zrejme na politickú objednávku) nezaoberal s týmito dôkazmi (teda dovolacími rozsudkami NS SR týkajúcimi sa danej veci.)

Navrhovateľ mal za to, že hoci znova tieto dôkazy (nemožnosť zákonným spôsobom uplatniť ustanovenie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128) žiadal preskúmať aj v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 21.01.2015, súd to znova zámerne nepreskúmal, hoci podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Hoci súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku uvádza presné znenie ustanovenia čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, zámerne, účelovo a na základe politickej objednávky, potvrdil nezákonné rozhodnutie odporkyne zo dňa 21.01.2015, ktorým bola navrhovateľovi s odvolaním sa na toto ustanovenie nezákonne krátená

suma starobného dôchodku, na ktorý mu vznikol nárok 319,51869 € na sumu 57,50 €.

Mal za to, že hoci súd vedel, že podľa dovolacích rozsudkov NS SR (sp. zn. 1Sdo/10/25 zo dňa 30.05.2006, sp. zn. 1Sdo/20/2005 zo dňa 30.05.2006 a sp. zn. 1Sdo/15/2005 zo dňa 23.03.2006):

- za výsluhový dôchodok sa považuje štátna dávka, ktorú nemožno považovať za starobný dôchodok v zmysle Dohovoru č. 128,
- táto štátna dávka (teda výsluhový dôchodok) sa nezmenila na starobný dôchodok alebo obdobný dôchodok v zmysle Dohovoru č. 128, nakoľko výsluhový dôchodok a starobný dôchodok nie sú dôchodky toho istého druhu,
- výsluhový príspevok za službu považovaný podľa zákona č. 328/2002 z. z. za výsluhový dôchodok nie je starobným dôchodkom ani obdobným dôchodkom v zmysle Dohovoru č. 128,
- zo zákona č. 328/2002 Z. z. priamo nevyplýva, že výsluhový dôchodok je dávkou poskytovanou za prežitie určitého veku, t. j. za tú istú sociálnu udalosť (čl. 19 Dohovoru č. 128), za ktorý je poskytovaný starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia.

I napriek uvedenému potvrdil súd rozhodnutie odporkyne zo dňa 21.01.2015, ktorým v rozpore s právnymi názormi uvedenými v dovolacích rozsudkoch nezákonne krátila výšku starobného dôchodku. Tak isto súd vedel pred vydaním napadnutého rozsudku, že podľa ustanovenia § 96 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. výška priznaného starobného dôchodku sa dá znížiť len vtedy, ak sa zistí, že starobný dôchodok sa priznal vo vyššej sume, ako patrí.

Navrhovateľ poznamenal, že mu vznikol nárok na starobný dôchodok vo výške 88 % z priemerného mesačného zárobku (čo znova nespochybňuje odporkyňa ani v rozhodnutí zo dňa 05.08.2014, ani v rozhodnutí zo dňa 21.01.2015), čo založilo nárok na starobný dôchodok v sume 319,51896 € mesačne, čo zase nespochybňuje ani odporkyňa.

Mal za to, že tieto dôkazy a skutočnosti jednoznačne dokazujú, že súd v konaní a rozhodovaní o podanom návrhu na súdne preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 21.01.2015 (ale už aj v konaní a rozhodovaní o rozhodnutí odporkyne zo dňa 05.08.2014) mal vykonať dôkaz, či je možné zákonným spôsobom krátiť nárokovú sumu starobného dôchodku v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, nakoľko ani raz sa tak nestalo.

Konštatoval, že súd (v danom prípade samosudkyňa) pritom vedel, že koná protiprávne, nakoľko podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí, ale pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Tým, že samosudkyňa nerespektovala tento článok ústavy ako aj dovolacie rozsudky NS SR sa sama dopustila zneužitia právomoci (ako verejná činiteľka) podľa § 326 TZ.

Takýmto konaním a rozhodnutím súdu prvého stupňa bola podľa navrhovateľa spochybnená aj úloha súdneho preskúmvacieho orgánu v správnom súdnictve, a to poskytnúť spravodlivú, rýchlu a účinnú ochranu práv účastníkov.

Nakoľko navrhovateľ mal za nespochybnené, že ku dňu uplatnenia nároku na starobný dôchodok mu vznikol zákonný nárok na starobný dôchodok vo výške 319,51869 €, zákonným spôsobom sa nedá uplatniť na zníženie výšky starobného dôchodku ustanovenie čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 (bráni tomu samotný uvedený článok ako aj uvedené dovolacie rozsudky NS SR), na základe ktorých odporkyňa navrhovateľovi už napadnutým rozhodnutím zo dňa 05.08.2014 mala priznať starobný dôchodok v sume 319,51869 € mesačne. Keďže sa tak nestalo, tento zákonný nárok mala priznať rozhodnutím zo dňa 21.01.2015. Preto mal súd prvého stupňa rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.01.2015 zrušiť ako nezákonné a vec jej vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhol preto odvolaciemu súdu rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie alebo rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX

X zo dňa 21.01.2015 zruší a vráti vec odporkyňi na ďalšie konanie. Takéto rozhodnutie však podľa navrhovateľa prináša riziko, že odporkyňa znova vydá len formálne rozhodnutie, ktorým znova nebude rešpektovať všeobecne záväzné právne predpisy ani prípadný právny názor odvolacieho súdu a zákonnosť a spravodlivosť sa znova oddiali o ďalšie zbytočné min. 3 roky.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

K námietke navrhovateľa týkajúcej sa určenia sumy starobného dôchodku podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. (ďalej len „Dohovor“) a priamej aplikácii Dohovoru uviedla, že podľa čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky v znení účinnom od 01.07.2001 medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom. Dohovor bol Československou socialistickou republikou ratifikovaný 11.01.1990 len pokiaľ ide o časť III a v Zbierke zákonov bol vyhlásený pod č. 416/1991 Zb., preto príslušné ustanovenia Dohovoru majú prednosť pred zákonom a sú priamo záväzné aj pre Sociálnu poisťovňu.

Odporkyňa vo svojej rozhodovacej činnosti je povinná aplikovať Dohovor, a to priamo bez potreby osobitného zákona. Odporkyňa o takomto postupe poučil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudkoch, napr. č. 9So/131/2011 zo dňa 22.08.2012, 9So/165/2011 zo dňa 26.09.2012, 7So/11/2011 zo dňa 28.09. 2011 a uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 10So/11/2014 zo dňa 11.02.2015.

Sumu starobného dôchodku navrhovateľa podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke stanovísk pod číslom R 55/2011 bolo vzhľadom na uvedené potrebné určiť v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 55/2011, ak je príspevok za službu, priznaný ako dávka sociálneho zabezpečenia, považovaný za výsluhový dôchodok, môže od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) len vtedy, ak jeho výška zodpovedá výške starobného dôchodku, primeranej dobe trvania služobného pomeru. Pri určovaní výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na účely príspevku a v nich dosiahnuté hrubé zárobky za službu. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok.

Podľa čl. 33 Dohovoru, ak má alebo ak by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, s výnimkou rodinných prídavkov, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku. Za uvedenú sociálnu udalosť podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je potrebné rozumieť prežitie ustanoveného veku, t. j. dôchodkového veku.

Zachovanie nárokov vyplývajúcich zo zaradenia zamestnaní vykonávaných v služobnom pomere do I. a II. kategórie funkcie je možné zabezpečiť len po zohľadnení doby služby a počas nej dosiahnutých osobitných vymeriavacích základov, i keď už raz boli zhodnotené v inej dávke sociálneho zabezpečenia z osobitného systému sociálneho zabezpečenia Slovenskej republiky, ktorou je v prípade navrhovateľa výsluhový dôchodok. Preto odporkyňa stanovila výšku starobného dôchodku tak, že najskôr určila sumu starobného dôchodku za všetky doby poistenia, t. j. obdobie dôchodkového poistenia vrátane doby služby zhodnotenej na nárok na výsluhový dôchodok. Následne určila sumu starobného dôchodku patriacu len za obdobie dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy

výsluhového dôchodku koeficientom, ktorý vyjadruje pomer medzi dĺžkou obdobia dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé roky, a dĺžkou obdobia dôchodkového poistenia vrátane služby zhodnotenej na nárok na výsluhový dôchodok. Suma určená za obdobie dôchodkového poistenia vrátane doby služby zhodnotenej na nárok na výsluhový dôchodok bola potom krátená (znižovaná) o sumu, ktorá zodpovedá obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé kalendárne roky.

Odporkyňa má za to, že spôsob určenia sumy starobného dôchodku navrhovateľa a aplikácia čl. 33 ods. 2 Dohovoru je v súlade s rozhodnutím č. 55 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov č. 5/2011 a tiež je v súlade s čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že medzinárodná zmluva, ktorá bola ratifikovaná a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, má prednosť pred zákonmi.

Poukázala na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedený v uznesení sp. zn. 10So/11/2014 zo dňa 11.02.2015, podľa ktorého na účely stanovenia výšky starobného dôchodku je potrebné do doby poistenia započítať aj doby hodnotené na určenie výsluhového príspevku (považovaného za výsluhový dôchodok). Až po takomto stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu výsluhového príspevku, považovaného za výsluhový dôchodok, pričom z čl. 33 ods. 2 Dohovoru vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (výsluhového príspevku považovaného za výsluhový dôchodok).

Ak by odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku postupovala akýmkoľvek iným spôsobom, spôsobila by tak neprímerané zvýhodnenie navrhovateľa voči ostatným poistencom.

Odporkyňa trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, a preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27.07.2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom odôvodnení následne obmedzí iba na doplnenie o zistenia a závery zistené v

odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.01.2015, ktorým bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok od 17.02.2011 v sume 57,50 € mesačne, zvýšený postupne od 01.01.2015 na sumu 84,60 € mesačne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmajúc napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako i obsah súdneho a administratívneho spisu v rozsahu odvolania, ktorým navrhovateľ namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia konštatuje, že argumentácia navrhovateľa nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých krajský súd potvrdil napadnuté rozhodnutie odporkyne. Krajský súd sa v odôvodnení rozsudku podrobným spôsobom vysporiadal s odvolacími námietkami navrhovateľa, a to citáciou dotknutých právnych noriem ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávaný prípad.

V rozhodnutiach najvyššieho súdu bol opakovane vyslovený právny názor, že výsluhový príspevok nie je výsluhovým dôchodkom, ale sa zaň iba považuje a pri určení výšky starobného dôchodku je potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby, hodnotené na účely príspevku za službu; až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok (viď napr. judikát R 55/2011, na ktorý odkazuje aj odporkyňa). Príspevok za službu ako dávka sociálneho zabezpečenia považovaný za výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru. Preto je potrebné po určení výšky starobného dôchodku so zohľadnením všetkých dôb dôchodkového poistenia vrátane dôb hodnotených na účely príspevku za službu starobný dôchodok krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Iný prístup by znamenal neopodstatnené zvýhodnenie, pretože tá istá doba dôchodkového poistenia (zabezpečenia) by bola zhodnotená duplicitne.

Neobstojí ani odkaz navrhovateľa na rozhodnutia, ktoré vydal najvyšší súd ako súd dovolací pod sp. zn. 1Sdo/10/2005, 1Sdo/15/2005 a 1Sdo/20/2005; týmito rozhodnutiami boli zamietnuté dovolania odporkyne proti rozsudkom krajských súdov o zrušení rozhodnutí odporkyne o odňatí starobného dôchodku, resp. zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok príslušníkom ozbrojených zborov, ktorí poberali príspevok za službu, od 01.07.2002 považovaný za výsluhový dôchodok. V týchto veciach išlo o nesprávny výklad ustanovenia § 173i ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení. Podstatou právneho názoru vyjadreného v týchto rozhodnutiach najvyššieho súdu bol záver, že „Odporkyňa bez riadneho posúdenia, či navrhovateľovi boli zohľadnené všetky doby zamestnania pre určenie dôchodku za výsluhu rokov, ktorý má charakter starobného dôchodku, bez riadneho posúdenia, či jej postupom nedochádza k diskriminácii navrhovateľa, odňala dávku dôchodkového zabezpečenia, na ktorú mu vznikol nárok vo všeobecnom systéme dôchodkového zabezpečenia a znemožnila týmto svojím postupom zachovanie jeho dôchodkových nárokov“. Okrem toho, že predmetné rozhodnutia vychádzali z právnej úpravy účinnej do 31.12.2003, nebola v nich riešená otázka krátenia starobného dôchodku v zmysle čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, ktorú záväzne rieši vyššie uvádzaný judikát prijatý pod č. R 55/2011.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti (napríklad rozsudok sp. zn. 9So/214/2008 zo dňa 28.10.2009) zdôraznil, že nielen správny orgán v ďalšej svojej rozhodovacej činnosti, ale aj prvostupňový správny súd pri súdnom prieskume napadnutých rozhodnutí správnych orgánov je zaťažený povinnosťou zohľadniť právne názory vyslovené najvyšším súdom v jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti a ktoré sú mu nepochybne známe, či už z iniciatívy účastníkov alebo ako oficiality jeho činnosti (§ 121 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), nakoľko tieto sú v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy, analogicky § 250j ods. 7 O.s.p. záväzné nielen pre jeho adresáta, t. j. pre správny orgán, ale aj pre konajúci krajský súd.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že krajský súd postupoval pri preskúmaní

napadnutého rozhodnutia odporkyne správne a v súlade so zákonom ako aj ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že odporkyňa je pri výpočte výšky dôchodku viazaná platnými právnymi predpismi a ustálenou súdnou judikatúrou, pričom odvolací súd má za preukázané, že odporkyňa pri výpočte výšky starobného dôchodku navrhovateľa takto postupovala. Pochybnosti navrhovateľa o správnosti výpočtu sumy jeho starobného dôchodku vo vzťahu k uplatniteľnosti čl. 33 ods. 2 Dohovoru vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením a pocitmi nezakladajú dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Námietky navrhovateľa preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Preto ak krajský súd dospel k právnemu záveru totožnému so záverom odporkyne, že jej preskúmaným rozhodnutím nedošlo k porušeniu zákona a práv navrhovateľa, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny. Odvolaniu navrhovateľa preto nevyhovel a s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nemal úspech a odporkyňa zákon priznanie trov konania neumožňuje.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.